

I. Prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny, Dział X Kodeksu pracy - Rozdział I

1. Pracodawca jest zobowiązany w szczególności:

- a. zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i technik,
- b. organizować pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy
- c. zapewniać przestrzeganie w zakładzie pracy przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wydawać polecenia usunięcia uchybień w tym zakresie oraz kontrolować wykonanie tych poleceń,
- d. reagować na potrzeby w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy oraz dostosowywać środki podejmowane w celu doskonalenia istniejącego poziomu ochrony zdrowia i życia pracowników, biorąc pod uwagę zmieniające się warunki wykonywania pracy,
- e. uwzględniać ochronę zdrowia młodocianych, pracownic w ciąży lub karmiących dziecko piersią oraz pracowników niepełnosprawnych w ramach podejmowanych działań profilaktycznych,
- f. zapewniać wykonanie nakazów, wystąpień, decyzji i zarządzeń wydawanych przez organy nadzoru nad warunkami pracy,
- g. zapewniać wykonanie zaleceń społecznego inspektora pracy.

2. Pracodawca jest obowiązany:

- a. zapewnić środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników,
- b. wyznaczyć pracowników do udzielania pierwszej pomocy, wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników,
- c. zapewnić łączność ze służbami zewnętrznymi wyspecjalizowanymi w szczególności w zakresie udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, ratownictwa medycznego oraz ochrony przeciwpożarowej.

3. Pracodawca jest obowiązany przekazywać pracownikom informacje o:

- a. zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących w zakładzie pracy, na poszczególnych stanowiskach pracy i przy wykonywanych pracach, w tym o zasadach postępowania w przypadku awarii i innych sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu pracowników,

- b. działaniach ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń, o których mowa w pkt. a,
- c. pracownikach wyznaczonych do: udzielania pierwszej pomocy, wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

4. Podstawowe obowiązki pracodawcy w zakresie BHP

Koszty działań podejmowanych przez pracodawcę w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w żaden sposób nie mogą obciążać pracowników.

Pracodawca zobowiązany jest znać w zakresie niezbędnym do wykonania ciążących na nim obowiązków, przepisy o ochronie pracy, w tym przyczyny i zasady BHP (art. 207 § 21).

II. Prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny, Dział X Kodeksu pracy - Rozdział II

Prawa i obowiązki pracownika z zakresu BHP

Nasze prawa

- powstrzymanie się od pracy:
 - gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom BHP
 - gdy nasza sprawność psychofizyczna nie jest zadowalająca
- praca w bezpiecznych i higienicznych warunkach zgodnych z BHP

Nasze obowiązki

- przestrzeganie i znajomość zasad BHP
- stosowanie środków ochrony zbiorowej
- używanie przydzielonych środków zgodnie z ich przeznaczeniem
- dbanie o należyty stan urządzeń i maszyn
- utrzymywanie porządku w miejscu pracy
- poddawanie się wstępnym, okresowym i kontrolnym badaniom lekarskim
- zawiadomienie w razie kryzysu przełożonego
- udział w szkoleniach w zakresie BHP
- współpraca z pracodawcą i przełożonym w kwestii wypełnienia obowiązków BHP

III. Obowiązki osoby kierujące pracownikami

Osoby kierujące pracownikami w związku z pełnioną funkcją są zobowiązane przede wszystkim do szczególnej staranności przy organizacji pracy podległych pracowników w sposób zapewniający pełne bezpieczeństwo, w szczególności przez możliwie dokładne określenie sposobu i czasu wykonania zleconej pracownikowi czynności.

1. Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem,
- egzekwować przestrzeganie przez pracowników przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zapewniać wykonanie zaleceń lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad pracownikami.

2. Naruszenie obowiązku zapewnienia bezpiecznej pracy przez osoby kierujące pracownikami może narazić ją na odpowiedzialność:

- karno-administracyjną - osoby kierujące pracownikami, odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy, nieprzestrzegające przepisów i zasad bhp podlegają karze grzywny,
- karną - osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo i higienę pracy, w przypadku niedopełnienia wynikających stąd obowiązków, a przez to narażenie pracownika na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3, w przypadku jeśli sprawca działań nieumyślnie, to podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do roku.

IV. Konsekwencje nieprzestrzegania, naruszenia przepisów i zasad bhp

Obowiązek przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy ciąży zarówno na pracowniku, jak i pracodawcy. Dlatego też każda ze stron ponosi odpowiedzialność za naruszenie zasad bhp, a konsekwencją takiego działania są kary przewidziane w Kodeksie pracy – właściwe ze względu na rodzaj zaniedbania i zajmowane stanowisko.

1. Jakie są kary dla pracowników?

W przypadku, gdy pracownik zachowa się w sposób naruszający przepisy bhp, może na niego zostać nałożona jedna z kar porządkowych przewidzianych w art. 108 Kodeksu pracy:

- upomnienie,
- nagana,

- kara pieniężna.

Kara upomnienia i nagany może być zastosowana w przypadku nieprzestrzegania przez pracownika:

- ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy,
- przepisów bhp lub przepisów przeciwpożarowych,
- przyjętego sposobu potwierdzania przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwienia nieobecności w pracy.

Kara pieniężna może być zastosowana w przypadkach:

- nieprzestrzegania przez pracownika przepisów bhp lub przepisów przeciwpożarowych,
- opuszczenia miejsca pracy bez usprawiedliwienia.

2. Jakie są kary dla pracodawców i osób kierujących pracownikami?

Obowiązkiem pracodawcy jest nie tylko zapewnienie warunków pracy zgodnych z zasadami bhp, ale też dbanie o ich przestrzeganie. Każde ewentualne zaniedbania w tej kwestii, nieprzestrzeganie lub naruszenia zasad, może skutkować odpowiedzialnością:

- za wykroczenie przeciwko prawom pracownika, o których mowa w art. 283 Kodeksu pracy,
- karłą przewidzianą w art. 281-221 Kodeksu pracy,
- odszkodowawczą powództwa cywilnego.

3. Za co pracodawca może zostać ukarany?

Za wykroczenia przeciwko prawom pracownika, o których mowa w art. 283 Kodeksu pracy pracodawca lub osoba kierująca pracownikami może zostać ukarana karą grzywny w wysokości od 1000 do 30 000 zł.